

BEYMEN, STATUS DERGİSİ VE LEpra PROJESİ...

1980'li yıllarda cüzzam Türkiye'de hala büyük bir problemdi. 1976 yılında Prof. Dr. Türkan Saylan'ın öncülüğünde kurulan Lepra Hastanesi çalışanları bu çağ dışı hastalıkla mücadele ederken bir yandan da hastalığın temel sebeplerinden birisi olan hastaların yoksulluğuna çözüm bulmaya çalışıyorlardı. Konunun Beymen yöneticilerinin dikkatine sunulmasının hemen ardından o dönemki ismiyle A&B Halkla İlişkiler uygun bir halkla ilişkiler stratejisi hazırlamak üzere kolları sıvadı. Hazırlanan projenin amacı "Beymen ve Status Dergisi cüzzamı 2000 yılına kadar Türkiye'den tamamen ortadan kaldırmak hedefiyle üç yıl boyunca iletişim çalışmaları yapacak, destek toplamaya katkı sunacak" olarak belirlendi ve ekipler hızla çalışmalara başladılar.

Projeye destek olan Beymen, Boyner ailesi tarafından 1971 yılında kurulmuş bir lüks giyim markasıydı. Markanın önerdiği yaşam şeklini sembolize eden Status dergisi ise döneminin yegane kuşe kağıda basılı ve 40.000 abonesi bulunan ilk "lifestyle" dergisiydi.

Çelişkili gibi gözüken bu sponsorluğun temelinde "toplumsal sorumluluk, elindeki gücü imkanları kısıtlı olanın hizmetine sunma, dışlanılan bir konuyu kucaklama" gibi temel dürtüler yatıyordu. Beymen adına proje liderliğini üstlenen Neylan Boyner Dinler ise tam bir gönüllülük ruhu ile çalışmalara katılıyordu.

ARAŞTIRMA

A&B, hastalığın varlığı ve Lepra Hastanesi hakkında ne kadar bilinirlik olduğunu belirlemek üzere, toplumun varlıklı ve entelektüel üyeleri arasında bir anket ile çalışmayı başlattı.. Bu araştırmanın sonucunda, toplumun sadece yüzde 13'ünün soruları doğru cevaplayabildiği, yüzde 87'sinin ise hastalıktan tamamen habersiz olduğu ortaya çıkmış, katılımcıların hem hastalık hem de ilgili kurumlar hakkında bilgisizliğinin yaygın olduğu kanıtlanmıştı.

PLANLAMA

"Leprasız Bir Dünya İçin El Ele" ismi verilen kampanyanın hedefini 2000 yılına kadar Türkiye'de cüzzamın tamamen ortadan kaldırılması olarak belirleyen taraflar Status Dergisi'nin bu amaca hizmet edebileceği konusunda da hemfikir kaldılar. Yazı kurulu, kamuoyunu bu konuda aydınlatacak yazılar yayınlamayı taahhüt etti. Burada sorun moda, kültür, sanat ve yaşam stilleri alanlarına odaklanmış bir yayının, en itici hastalık olarak görülen lepra konusunu işleyen bir yayına dönüşmesinin uyumsuzluğunun üstünden gelmekti.

Bu amaçla sıcaklık ve samimiyete dikkat çekecek bir logo seçildi. Logo, minicik elini "cüzzamsız bir dünya için el ele" diyerek uzatan sevimli ve güzel bir küçük bir kızın resminden oluşuyordu. Bu görselin, hastalığın sevgi ve empatiyle karşılanması için bir sembol oluşturması ümit ediliyordu.

Bu kampanyadaki bir başka önemli amaç cüzzam hastalarının toplumda bir yer edinebilmesi, söylemlerdeki ayrıştırıcı dilin arındırılması idi. Öte taraftan hastaların çocuklarına burs sağlanması, yeterli gelir elde edemeyenlere desteklerin yaygınlaştırılması da projenin diğer amaçları arasında yer alıyordu.

PROJENİN AŞAMALARI

Kampanya, her biri kendi hedef kitlesi ve belirli hedefleri olan üç farklı aşamada planlandı.

• **Aşama 1:** Bu aşama için benimsenen slogan 'Merhaba hayat' idi. Toplumunun kanaat önderleri, kültürel, entelektüel ve ekonomik liderler, önde gelen iş insanları ile etkili akademik ve sivil toplum kuruluşlarının üyeleri öncelikli hedef kitle olarak isim isim belirlendi.

• **Aşama 2:** Birinci aşamanın ardından, birincil hedef kitlenin kendi çevresine konuyu aktarması için, "Komşunu ikna et" sloganı ile ikinci bir çalışma tasarlandı. Burada artık hedef bilgili ve ilgili tarafların vasıtası ile, mesajı sokaktaki insanlara, daha geniş kitlelere ulaştırmaktı. Ayrıca, bu davanın desteklenmesinin bir "hayır" konusu olduğu hususunda dindarlara da ulaşılması umuluyordu.

• **Aşama 3:** Projenin son aşamasında "Cüzzamın ne olduğunu bilmiyorum... nasıl yardımcı olabilirim?" şeklinde, eğitimi ve eğitim dünyasını odaklayan bir slogan ile yola çıkıldı. Burada artık çalışmalar, çocukları, ailelerini, öğretmenleri ve okulları bilgilendirmeye yönelikti.

Mesajlar ve Sözcü

Prof. Dr. Türkan Saylan tanınan ve saygın bir şahsiyetti. Kampanyanın sözcüsü olarak programın basında geniş yer almasına katkısı çok büyük oldu. Türkan Hocanın yumuşak üslubuyla, basına verilen mesajların temelinde "Lepranın tamamen iyileşebilir bir hastalık olduğu", "toplumsal sorumluluğun önemli bir değer olduğu", "Türkiye'de hala bu eskimiş hastalıktan acı çekenler olduğu" ve de "empati ve sorumluluk duygusunun bir vatandaşlık sorumluluğu olduğu" yatıyordu.

UYGULAMA

Projenin Uygulanma Yılları: 1989, 1990, 1991.

I. Yıl 1989 - 'Merhaba Hayat' Kampanyası. Cüzzamla mücadele kampanyasını öncelikli hedef kitleye ulaştırmak amacıyla, üç ayda bir yayınlanan Status Dergisi'ne uzun bir yazı hazırlandı. Proje, 19 Ocak 1989'da bir basın toplantısı ile kamuoyuna duyuruldu. A&B'nin Cüzzamla Savaş Derneği için düzenlenmesine yardımcı olduğu ilk kapsamlı etkinlik, geleneksel Lepra Balosu'ydu. Balonun basında geniş yer bulabilmesi için önde gelen basın mensupları ve toplumsal amaçlarla ilgilenen bazı ünlülerin buraya katılması için ilişkiler geliştirildi.

29 Ocak 1989 - Dünya Cüzzam Günü'nde İstanbul'un önde gelen bir otelinde bir Lepra günü toplantısı düzenlendi. Katılımcılar, çoğunlukla yukarıda belirtilen kanaat önderleri ve basın mensupları ile dernek üyelerinden oluşuyordu. Burada Lepra araştırma ödülleri takdim edildi ve başlıca bağışçıların isimleri açıklandı. Özel olarak hazırlanmış yeni afişler ve broşürler dağıtıldı. Hemen ardından, iş dünyası ile yapılan temaslar sonucunda, ülke genelindeki popüler perakende mağazalarında özel Lepra Köşeleri kuruldu. Bu köşelerde afişler, bilgilendirme broşürleri ve bağış kutuları yer aldı.

2. Yıl 1990 - 'Komşunu İkna Et' kampanyası. Yılın başında 1500'ün üzerinde önde gelen iş insanına cüzzamla mücadeleye destek olmalarını isteyen birer mektup gönderildi. Cüzzamsız Bir Dünya İçin El Ele kampanyasının ilk yılındaki faaliyetleri özetleyen ve değerlendiren kapsamlı bir makale Status Dergisi'nde yayınlandı. 21 Mart 1990'da İstanbul Sheraton

Otel'de yapılan toplantıda 'Komşunu İkna Et' kampanyası başlatıldı. Lions, Lioness, Leo, Rotary ve Rotarak kulüplerinden TÜSİAD'tan, akademisyenlerden, uluslararası kadın örgütlerinden ve basından yaklaşık 150 kişinin katıldığı bu toplantıda dönemin TÜSİAD Başkanı Cem Boyner ve ünlü gazeteci ve televizyon yapımcısı Uğur Dündar destek çağrılarında bulundular. Kampanyayı sembolize etmek amacıyla "Cüzzamsız bir yarın için" baskılı rozetler üretildi. Rotary ve Lions kulüpleri ve diğer kuruluşlar bu rozetleri satmaya başladılar. Böylece geniş bir halk kitlesi cüzzam konusuyla tanışmış ve ayrıca önemli bir miktarda para fona eklenmiş oldu.

Gönüllü bir profesyonel fotoğrafçı grubu tarafından 15 dakikalık bir siyah beyaz multivizyon programı hazırlandı. Bu programda Lepra Hastanesinden sahneler ve bazı hastaların aktiviteleri yer aldı. Bu multivizyon programı daha sonra birçok toplantıda kitleleri bilgilendirmek amacıyla kullanıldı. Yıl boyunca değişik ortamlarda projenin sözcüsü Prof. Dr. Türkan Saylan konuşmalar yaptı, panellere katıldı, röportajlar vermeye devam etti.

3. Yıl 1991 - "Cüzzamın ne olduğunu bilmiyorum... nasıl yardımcı olabilirim?" Lepra gününü kutlama ve basın toplantıları düzenleme gibi önceki iki yılın geleneksel yerleşik faaliyetlerine devam etmenin yanı sıra, 1991'in yeni açısı çocukları, ebeveynleri ve öğretmenleri kampanyaya dahil etmektir. 1991 sloganı çerçevesinde Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliğine gidilerek ilkökul, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik kompozisyon, resim yarışmaları düzenlendi, okul toplantıları yapıldı.

BÜTÇE

Program, paradan çok, geniş bir destekçi çevresinden gelen temaslara, hayal gücüne ve işbirliğine dayanıyordu. Status Dergisi ve Beymen idari giderleri karşıladı.

DEĞERLENDİRME

Bu projenin Cüzzamla Savaş Derneği'ne farkındalık ve desteğin yaygınlaştırılmasına yardımcı olma amacının sonuçları beş başlık altında değerlendirildi.

1. Bağış miktarını sürekli artırma: Kampanyanın ikinci yılındaki bağışların toplamının ilk yılın üç katı oldu. Artan bu maddi destek sonucunda 1989 yılında 22, 1990 yılında ise 24 şehir gezilerek cüzzam varlığı araştırıldı ve cüzzamdan etkilenen ailelerin çocuklarına 345 öğrenci bursu verildi.

2. Zaman ve kaynaklarını ayıran insan ve kurumların sayısı: 1988'de ancak birkaç destekçi kurum olmasına karşın 1991 yılı sonunda neredeyse Türkiye'deki bütün önemli kurumlar zaman ve para açısından katkıda bulunmuşlardı. 1991'de Lepra günü toplantısına katılanların sayısı 1989 yılında katılanların 10 katı, 1990'ın ise üç katıydı.

3. Okul ve ailelerin katılımı: Başlangıçta, çocukları, aileleri ve öğretmenleri hedef alan araştırmada, hastalığın ve Cüzzamla Savaş Derneği'nin çok az biliniyor olduğu tespit edilmişti. Kompozisyon yarışmaları sonucunda çocukların çizimlerinde cüzzam ve mücadele yöntemleri, sevgi ve destek temaları yer almaya başlamış, okullarda hastane gezileri düzenlenmiş, rozet satışları çoğalmıştı.

4. Medya ve özel sektör desteği: TÜSİAD Başkanı'nın konuşmasının ardından çok sayıda iş insanı derneğe malzeme desteğinde bulundu. Cüzzamla Savaş Derneği üyelerini konuşmaya davet eden çeşitli radyo ve televizyon programları gerçekleşti, sürekli konu çerçevesinde makaleler yayınlandı. Gelişen ilgi düzeyi, Türkiye kamuoyunda hastalığa yönelik bir değişimi güçlü bir şekilde yansıttı.

5. Medya kapsamı: Doğrudan basın bültenleri, Lepra günü toplantıları, Lepra Baloları, bazı dergilerde ücretsiz reklamlar ve televizyonda özel röportajlarla desteklenen düzenli basın toplantıları sonucunda, kampanya neredeyse tüm ülkeye ulaştı. Basın yayın kurumları vasıtasıyla 12 milyon okuyucuya ve televizyon yayınları ile de 40 milyon izleyiciye ulaşıldığı tahmin edilmektedir.

IPRA Başkanı Sam Black'in Vaka İnceleme Raporu /1991

Halkla ilişkiler uygulamalarında, danışmanlardan birçok farklı müşteri veya hedef kitleye hitap etmeleri veya destek aramaları istenmektedir. İnsanlığın kadim belası olan cüzzamdan daha zor ve meşakkatli bir konu hayal etmek zor. Bu hastalığın tümünden tedavisini sağlayabilecek yöntemlerin varlığına rağmen, dünyada yaklaşık 11 milyon insanın cüzzamdan muzdarip olduğuna inanılıyor (1991 yılı). Bunların yüzde 90'ı gelişmekte olan ülkelerde, bunların da büyük çoğunluğu çocuklardan oluşmaktadır. Avrupa'da bile 13.000'den fazla kişinin bu hastalıktan muzdarip olduğu tahmin edilmektedir. Galler Prensesi'nin koruyucusu olduğu İngiltere ve Galler Lepra Misyonu, 35 ülkede yaklaşık 400.000 hastayı tedavi etmektedir.

Cüzzama neden olan bakteri 1873'te Dr. Gerhard Henrik Armauer Hansen'in Norveç'in Bergen şehrindeki küçük laboratuvarında keşfedilmiştir. Bergen, Kalfarveien'deki eski laboratuvarı başarısının bir anıtı olarak muhafaza edilmektedir. Türkiye'de cüzzamın ortadan kaldırılmasını amaçlayan bu kampanya, iyi bir sponsor bulunduğu, geniş bir katılımcı çevresinin mükemmel işbirliği ve sorunun ciddiyetine dikkat çekildiğinde artan destek dalgasıyla, önemli başarıların elde edilebileceğine iyi bir örnektir. Tüm elverişsiz koşullara rağmen, iyi planlanmış, hayal gücüyle, ısrarla ve ayrıntılara dikkat edilerek yürütülen bir strateji başarıyı getirdiği görülmektedir.

A&B Halkla İlişkiler, bu çalışma ile "1991 IPRA Dünya Altın Mükemmellik Ödülleri" yarışmasında mükemmellik ödülünü hak etmiştir.

Kampanyamız
3 Yaşına Bastı

- * Cüzzamın korkulmaması gereken bir hastalık olduğunu dostlarınıza anlatın
- * Lepra ile ilgili olarak okuduğunuz, duyduğunuz gelişmeleri çevrenizle paylaşın
- * Fitre ve zekat verirken hastalarımızı unutmayın
- * Çocuklarımızın okuması sizin yapacağı burs, okul kitap ve gereçleri yardımlarıyla sağlanıyor lütfen unutmayın
- * Bizi arayın yapılabilecekler listemizin maddelerini birlikte çoğaltalım

Ayrıntılı bilgi için:
BEYMENSTATUS DERGİSİ
Halaskargazi Cad. No: 230 80220 ŞİŞLİ-İSTANBUL
Tel:1300961

Bu ilanı ücretsiz olarak yayınlayan VİZYON Dergisi'ne teşekkür ederiz.

aykonragi @caddesi, Mıyınas/İstanbul/TÜRKİYE Phones: (1) 146 21 33 -147 31 24 - 148 66 91 - 141 31 76 Telex: 27552 aıbntr Fax: (1) 148 44 36

ABD PUBLIC RELATIONS
KOMŞUNU İKNA ET 1990

“Beymen Status Dergisi LEPRASIZ BİR DÜNYA kampanyasının 3.yılında Vizon Dergisi'nin ücretsiz yayınladığı “Komşunu İkna Et” çağrı ilanı. 1990”

İLK-ORTA-LİSELER ARASI KOMPOZİSYON YARIŞMASI

Ben
cüzzamı
tanımıyorum.

Görmedim, yaşamadım.
Peki, nasıl
yardım edebilirim?

LEPRASIZ BİR DÜNYA İÇİN ELELE

YARIŞMA KURALLARI

- 1- Yarışma 1 Ocak 1991'den itibaren başlayacaktır.
- 2- Yarışma 30 Eylül 1991'e kadar devam edecektir.
- 3- Yarışma 15 yaş altındaki öğrenciler için olacaktır.
- 4- Yarışma 15 yaş altındaki öğrenciler için olacaktır.
- 5- Yarışma 15 yaş altındaki öğrenciler için olacaktır.
- 6- Yarışma 15 yaş altındaki öğrenciler için olacaktır.
- 7- Yarışma 15 yaş altındaki öğrenciler için olacaktır.
- 8- Yarışma 15 yaş altındaki öğrenciler için olacaktır.
- 9- Yarışma 15 yaş altındaki öğrenciler için olacaktır.
- 10- Yarışma 15 yaş altındaki öğrenciler için olacaktır.

Organizasyon ve Yürütme Kurulu Başkanı:
M. Kemal ÇETİNER
Organizasyon ve Yürütme Kurulu Üyesi:
M. Kemal ÇETİNER
Organizasyon ve Yürütme Kurulu Üyesi:
M. Kemal ÇETİNER
Organizasyon ve Yürütme Kurulu Üyesi:
M. Kemal ÇETİNER
Organizasyon ve Yürütme Kurulu Üyesi:
M. Kemal ÇETİNER

BEYMEN-STATUS

“Beymen Status Dergisi LEPRASIZ BİR DÜNYA kampanyasının adımlarından biri olan ilk-orta-liseler arası kompozisyon yarışmasının duyuru